

Na temelju članka 58 Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 136/14, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20) te članka 30 i 60 Statuta **Osnovne škole „Ivo Lola Ribar“ Labin**, nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika, Školski odbor Osnovne škole „Ivo Lola Ribar“ Labin na sjednici održanoj dana **13.03.2025.** godine donosi

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI U OSNOVNOJ ŠKOLI „IVO LOLA RIBAR“ LABIN

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati neposredni nositelji odgojno obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi „Ivo Lola Ribar“ Labin (dalje u tekstu: Škola) i prema kojemu su dužne postupati sve osobe koje kodeks obvezuje.

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose na sve osobe: muškog i ženskog spola.

Članak 2.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (dalje u tekstu: učitelji i stručni suradnici), odnos učitelja i stručnih suradnika prema učenicima, odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima, strankama i ostalim radnicima škole, primjereni način ophođenja i odijevanja u školi, druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno – obrazovnom radu te posljedice u slučaju povrede ovog Etičkog kodeksa.

Članak 3.

Učitelji i stručni suradnici dužni su u svom radu postupati u savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom osobito vodeći računa o pravima djece.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 4.

Učitelji i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 5.

Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima istine, mira, ispravnog postupanja, ljubavi i nenasilja.

Članak 6.

Učitelji i stručni suradnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima.

Članak 7.

Kod učenika treba poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda.

Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 8.

Učitelji trebaju biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici preferirali, a kod druge djece stvarao osjećaj manje vrijednosti i ljubomore.

Članak 9.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 10.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 11.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublja.

Članak 12.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni iz razloga što su upućeni stručnoj službi ili ravnatelju Škole.

Članak 13.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 14.

U obavljanju poslova odgojno obrazovne struke učitelji i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu. Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA

Članak 15.

Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima odnosno skrbnicima učenika.

Članak 16.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije učitelj je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranima za razgovor.

Članak 17.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 18.

Učitelji su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 19.

Odnos učitelja i stručnih suradnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan.

Članak 20.

Međusobni odnos učitelja i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 21.

Učitelji i stručni suradnici dužni su uzdržavati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog učitelja, stručnog suradnika ili drugog radnika Škole.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih učitelja, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika Škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 22.

Prema strankama učitelji i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati im svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 23.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, radnicima Škole te svim drugim osobama s kojima učitelji i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

Članak 24.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove za koje postoji pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

Ucjene, mito i korupcija te drugi oblici nepoćudnih utjecanja koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u odgoju i obrazovanju te time direktno bacaju sjenu na ugled škole.

OSTALE ODREDBE

Članak 25.

Osobni izgled učitelja i stručnih suradnika mora biti služben i ozbiljan.

Odjeća učitelja i stručnih suradnika treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva, primjerena pozivu koji obavljaju.

Odjeća kod žena ne smije biti uska i kratka, kao niti neprimjereno otkrivati dijelove tijela, kako ne bi negativno djelovala na pažnju učenika.

Članak 26.

Učitelji i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

Članak 27.

Učitelj je dužan posebnu pozornost posvetiti svojim nastavnim obvezama.

Nastavu mora održavati redovito prema utvrđenom terminu i trajanju.

Učitelj je dužan sudjelovati u javnom i kulturnom životu škole te u izvannastavnim aktivnostima.

Članak 28.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke ili postupanja glede nepoštovanja odredbi ovog Etičkog kodeksa ili druga neprimjerena ponašanja, vodeći računa da se to izvrši na način kojim neće biti povrijeđeno dostojanstvo osobe koju se upozorava na takva štetna ponašanja.

Članak 29.

Apsolutno su zabranjena sva neprihvatljiva ponašanja: diskriminacija, uznemiravanje, spolno ili verbalno uznemiravanje, uzimanje alkoholnih i sličnih napitaka, pušenja ili konzumiranja opojnih sredstava.

Povreda odredbi ovog Etičkog kodeksa smatra se lakšom ili težom povredom profesionalnih obveza, za koje će osoba za koju je utvrđeno da ih je počinila odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

Članak 30.

Svi učitelji i stručni suradnici koji temeljem svoja položaja u školi raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štititi tajnost takvih podataka.

Nije dopušteno otkrivanje povjerljivih podataka o učenicima, učiteljima, stručnim suradnicima i ostalim zaposlenicima škole drugim osobama niti bilo kojoj drugoj strani, osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenoga tijeka posla u školi ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

Članak 31.

U slučaju opravdane sumnje odnosno prijave o povredi ovog Etičkog kodeksa ravnatelj Škole odnosno povjerenstvo koje imenuje ravnatelj Škole provest će postupak utvrđivanja odgovornosti konkretne osobe odnosno osoba.

U slučaju utvrđene povrede odredbi ovog Etičkog kodeksa ravnatelj Škole izreći će pisano upozorenje u skladu stavkom 2. članka 29. ovog Etičkog kodeksa.

Članak 32.

Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi učitelji i stručni suradnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa u radnom odnosu u školi.

Svaki učitelj i stručni suradnik koji će zasnovati radni odnos nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovog Etičkog kodeksa i pridržavati ih se u radu.

Članak 33.

Ne postupanje u skladu s načelima Etičkog kodeksa, odnosno njegova svjesnoga kršenja, predstavlja povredu časti i radnih obveza.

Svaki učitelj i stručni suradnik ima pravo pokrenuti pred Etičkim povjerenstvom zahtjev za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelnim i pravilima Etičkog kodeksa.

Članak 34.

Za praćenje primjene odredaba Etičkoga kodeksa i ispunjavanje obveza iz Etičkoga kodeksa u školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Članak 35.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana koje imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskog vijeća. Mandat etičkoga povjerenstva je dvije godine.

Članak 36.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkoga kodeksa. Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen i obrazložen te sadržavati relevantne isprave i materijal, kao i navode o odredbama Etičkoga kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 37.

Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Etičko povjerenstvo škole donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva.

Pri donošenju mišljenja nastoji se postići konsenzus svih članova povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova povjerenstva. Mišljenje se donosi u pisanom obliku u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:

- 1) opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo
- 2) navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir
- 3) stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne
- 4) razloge za mišljenje povjerenstva

Mišljenje Etičkoga povjerenstva djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkoga kodeksa i promicanju etičnog ponašanja u školi. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Etički kodeks objavljuje se na oglasnoj ploči školske ustanove i objavljuje na mrežnoj stranici škole.

Članak 39.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa, prestaje važiti Etički kodeks donesen 01. listopada 2015. godine (KLASA: 003-05/15-01/02; URBROJ: 2144-16/15-01-01).

Članak 31.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči školske ustanove.

Predsjednica Školskog odbora:
Katija Tefik – Baćac, dipl. uč.

MP

Ovaj Etički kodeks je objavljen na oglasnoj ploči dana **15.03.2025.** godine.

Ravnatelj:
Miro Alilović, prof., savjetnik

KLASA: 003-05/21-01/2
URBROJ: 2144-16-21-01-01